

Työpajatyöskentely

Työpaja Dumle: Mihin oppisopimus taipuu?

1. Voiko oppisopimuksen solmia ulkomaisen yrityksen kanssa koko oppisopimusajaksi? a) kun työ myös tehdään ulkomailla b) yritys on ulkomaille rekisteröity, työ tehdään Suomessa c) opiskelijana on ko. yrityksen yrittäjä itse
2. Voiko opva-opintoja toteuttaa oppisopimuskoulutuksella? (Pääosin työpaikalla, täydennetään tarvittaessa koululla) Esim. S2-kielituki voisi hyvinkin toteutua työpaikalla, jos on siihen sitoutunut työnantaja.
3. Voidaanko yhteisiä tutkinnon osia opiskella työpaikalla osana oppisopimuskoulutusta, siis muutenkin kuin ammatillisiin tutkinnon osiin integroituna? Kyllä kai esim. yhteiskunta- ja työelämäosaamista voidaan opiskella pääosin työpaikalla käytännön työtehtävien yhteydessä ja oppilaitoksella täydentäen.
4. Mitä muita ajankohtaisia kysymyksiä tai ajatuksia tämä aihealue teissä herättää?

Työpaja Sininen: Oppisopimuksen vastuut ja roolit / oppivelvollisuus

1. Oppivelvollisen opiskelijayrittäjän oppisopimuskoulutus: voiko opiskelija tehdä omassa yrityksessään ns. vaarallisia töitä oppisopimuskoulutuksen aikana? Ilmoitus Aville tehdään yhdessä koulutuksen järjestäjän ja yrittäjän kanssa? Yrittäjä vastaa yritystoiminnastaan, YEL ei pakollinen alle 18 -vuotiaana ja yrittäjä on opiskelijaroolissa, työpaikkaohjaaja on toisesta yrityksestä tai yksityishlö. Miten asia on ohjeistettava vastuiden jne. suhteen oppisopimuskoulutusta suunniteltaessa ja kirjattava sopimukseen kohtaan muut asiat?
2. Oppivelvollisen yrittäjän oppisopimuskoulutus: Oppivelvollisena yrittäjänä opiskelija huolehtii oman yrityksensä ja yritystoimintaansa liittyvistä lainsäädännön mukaisista yrittäjän velvoitteista ja hankkii toimeentulonsa yrittäjänä. KELAn opiskelijaetuudet eivät ole mahdollisia oppisopimusopiskelijalla. Onko koulutuksen järjestäjällä opiskelijan yritystoimintaan liittyen ohjaus- ja perehdytysvastuuta ja jos on, mitä? Miten ohjeistetaan toimimaan KELAn ja TE-palveluiden kanssa, jos opiskelija siirtyykin oppivelvollisuuden aikana yrittäjän oppisopimuskoulutuksesta päätoimiseksi opiskelijaksi esim. jonkin tutkinnon osan ajaksi tai päätoimisesta opiskelijasta työelämässä oppimiseen yrittäjän oppisopimuskoulutuksena esim. jonkin tutkinnon osan ajaksi?
3. Mitä muita ajankohtaisia kysymyksiä tai ajatuksia tämä aihealue teissä herättää?

Työpaja Marianne: Opintososiaaliset etuudet

1. "Opintososiaaliset etuudet ja ansionmenetyksien oppisopimuksissa joissa 25t/vko työtä: - arvioidaanko ansionmenetyksiä ainoastaan oppisopimustyötunneista aiheutuvan ansionmenetyksen osalta? Ts. 25t/vko oppisopimustyöaikaan tekevät eivät olisi näin ollen oikeutettuja päivärahaan ja perheavustukseen, vai - huomioidaanko ansiomenetyksenä myös sivutyö, jota opiskelija saattaa oppisopimustyön lisäksi tehdä? > vaikea tietää olisiko juuri opetuspäivän aikana ollut työvuoro - oppisopimukseen kuuluva kokonainen opetuspäivä aiheuttaa esteen ottaa sivutyötä vastaan > ansionmenetyksiä voi koitua > onko oikeus päivärahaan ja perheavustukseen? Esimerkki: Oppisopimusopiskelija tekee 5t työvuoron ensin ja sitten osallistuu opetukseen 4t ja on näin ollen saanut palkan oppisopimustyönantajalta ko. päivänä > ansionmenetyksiä oppisopimustyöpaikasta ei aiheudu ko. päivältä. On kuitenkin mahdollista, että hänellä olisi ollut sivutyötä tuon 4t opetuksen ajan toiselle työnantajalle > ansionmenetyksiä aiheutuu. Arvioidaanko ansionmenetyksiä ainoastaan oppisopimustyön osalta vai otetaanko huomioon myös kaikki muu työ mitä opiskelija oppisopimustyön lisäksi saattaa tehdä? Entä onko ansionmenetyksen arvioimisessa merkitystä opetuspäivän kestolla (8t vai 4t), vai onko tämä koulutuksen järjestäjän linjattavissa oleva asia?"

Työpaja Marianne: Opintososiaaliset etuudet

2. "Onko oppisopimusopiskelijalla oikeus saada oppisopimuskoulutuksen opintososiaalisia etuuksia, jos hän osallistuu oppilaitoksella (palkattomaan) lähiopetuspäivään oppisopimuksensa aikana, mutta kyseisen päivän sisällöt koskevat sellaista tutkinnon osaa, joka ei sisälly opiskelijan oppisopimukseen? Opiskelija opiskelee tutkinnon muilta osin kokonaan oppisopimuskoulutuksella, mutta hän on valinnut yhden sellaisen valinnaisen ammatillisen tutkinnon osan, jonka sisältöjä ei voi kyseisellä työpaikalla oppia. Ajallisesti myös tämä oppisopimuksen ulkopuolella suoritettava ammatillinen tutkinnon osa ajoittuu rinnakkain samalle ajalle oppisopimuskoulutuksen kanssa. Se siis sisältyy opiskelijan HOKSiin ja tutkintoon, mutta ei sisälly oppisopimukseen, vaikka opiskelija opiskelee sitä samaan aikaan."
3. Oppisopimusopiskelija osallistuu oppisopimuksensa voimassaolon aikana näyttöön sellaisesta valinnaisesta tutkinnon osasta, joka ei sisälly hänen oppisopimukseensa (hänellä on aiemmin hankittua osaamista ko. tutkinnon osasta ja menee suoraan näyttöön). Näyttöpäivä on hänellä työstä palkaton päivä. Saako opiskelija hakea oppisopimuskoulutukseen liittyvät opintososiaaliset etuudet? Oppisopimus on voimassa eikä muita etuuksia ole saatavilla.
4. Mitä muita ajankohtaisia kysymyksiä tai ajatuksia tämä aihealue teissä herättää?

Työpaja Teams: Oppisopimustoimijan menettelytavat

1. Mihin oppisopimukseen tehtäviin muutoksiin tulee ottaa allekirjoitukset? (Henkilömuutokset, aikamuutokset, sisältömuutokset jne.)
2. Onko oppisopimus työsopimuksena pätevä? Eli voiko oppisopimuksen solmia ilman, että "alla" on kirjallinen työsopimus? Miten ohjeistetaan työnantajaa?
3. Jos oppisopimus on jäänyt sähköisesti allekirjoittamatta, mikä on oikea toimintatapa? Tilanne huomataan oppilaitoksessa vasta monta kuukautta oppisopimuksen alkamisen jälkeen. Oppisopimuksen on allekirjoittanut vain oppilaitoksen edustaja, ei oppisopimusopiskelija eikä työnantaja. Opiskelijavuositaulukossa merkintä on läsnä 100%. Lähiopetuspäiviä ei ole ollut oppilaitoksessa, ainoastaan pakollisia YTO-opintoja ytopajassa.

Työpaja Teams: Oppisopimustoimijan menettelytavat

4. Kysymys ammatillisen koulutuksen järjestäjille lähetetyn kirjeen (lainaus alla) sisällöstä. Jos oppi- (tai koulutus)sopimus tehdään määräaikaiseksi "" kellumaan"" toistaiseksi voimassa olevan ja jo pitkäaikaisen työsopimuksen päälle, onko koulutuksen järjestäjän tarkistettava/nähtävä alkuperäinen työsopimus? Itse oppi- tai koulutussopimuksessahan sovitaan näistä kohdista myös. On tapauksia, joissa ammatti- tai erikoisammattitutkintoa suorittava on ollut työsuhteessa jo jopa kymmeniä vuosia ja työsopimus on ollut alun perin suullinen.
- *"VN/2684/2023VN/2684/2023-OKM-1Opetus- ja kulttuuriministeriöön on tullut yhteydenottoja liittyen Vaasan hovioikeuden tuomioon (26.10.2022, S 22/23) oppisopimuskoulutuksessa olevan henkilön tuntipalkasta. Opetus- ja kulttuuriministeriö katsoo tarpeelliseksi muistuttaa koulutuksen järjestäjiä ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) 79 §:stä, jossa todetaan, että koulutuksen järjestäjä vastaa oppisopimuskoulutuksen ja koulutussopimukseen perustuvan koulutuksen johdosta ja sopimusten valvonnasta. Edellä mainitun mukaisesti koulutuksen järjestäjän tulee valvoa esimerkiksi oppisopimuksia siten, ettei niissä ole lainsäädännön vastaisia tai kohtuuttomia ehtoja. Koulutuksen järjestäjä vastaa siitä, että sen henkilöstöllä on tarvittava osaaminen työpaikalla järjestettävästä koulutuksesta, ja että sen henkilöstö tuntee toimintaa ohjaavan lainsäädännön."*

Työpaja Daim: Oppisopimuksen sisältö työsuhteen näkökulmasta

1. Kertauksena oppisopimusopiskelijan lomautusoikeus, missä tapauksissa on ok? Entä jos työtä ei kerta kaikkiaan ole tarjota? Voiko lomautusoikeudesta sopia (työntekijä/opiskelija ja työnantajan) esim. jo oppisopimusta solmittaessa?
2. Työsuojelupiiri toteaa nettisivuillaan, että myös oppisopimusopiskelijan voi lomauttaa, jos hänelle on tehty toistaiseksi voimassa oleva työsopimus. Onko näin?
3. Hur och för vem ska löneuppgiften anges i läroavtalet ? / Kirjoitetaanko oppisopimukseen aina palkan euromäärä tai riittääkö, että palkka on "X-TESin mukainen", varsinkin jos oppisopimus alkaa työsuhteen jälkeen? Vai onko olemassa vielä jokin muu tapa?
4. Ska alltid prövotid anges i läroavtalet ifall arbetsförhållandet inleds samma dag som läroavtalet? Ska prövotid alls anges ifall arbetsförhållandet inletts tidigare och den till arbetsförhållandet hörande prövotiden löpt ut då läroavtalet inleds? Kan ett läroavtals prövotid vara 6 månader p.g.a. att arbetsförhållandet (som inleds samma dag som läroavtalet) är nytt TROTS att läroavtalet endast är 4 månader långt? / Pitääkö aina kirjoittaa koeaika kun työsuhde alkaa samana päivänä kuin oppisopimus? Pitääkö oppisopimuksessa koeaika lainkaan mainita jos työsuhde on alkanut aikaisemmin ja työsuhteeseen liittyvä koeaika on jo ohi kun oppisopimus alkaa? Voiko oppisopimuksessa mainittava koeaika olla 6 kk siitä syystä että työsuhde (joka alkaa samana päivänä kuin oppisopimus) on uusi VAIKKA oppisopimuksen kesto on vain 4 kk?

Työpaja Daim: Oppisopimuksen sisältö työsuhteen näkökulmasta

5. Jos oppisopimukseen on haettu palkkatukea ja sopimuksen alkamisen ehtona on myönteinen palkkatukipäätös, niin miten asian voi sopimuksessa ilmaista, vai voiko? (esim. myönteinen palkkatukipäätös on oppisopimuksen alkamisen edellytys)
6. Mitä muita ajankohtaisia kysymyksiä tai ajatuksia tämä aihealue teissä herättää?

Työpaja Omar: Laajennettu oppisopimus

1. "Voiko laajennetussa järjestämistehtävässä opiskeluoikeus olla voimassa vaikka oppisopimus on keskeytynyt, mikäli opiskelijalla on mahdollisuus tuona aikana opiskella esimerkiksi koulutuksen järjestäjän tarjoamia yhteisiä tutkinnon osia, joista on sovittu HOKSssa? Mikäli koulutuksenjärjestäjällä ei puolestaan ole mahdollista tarjota laajennetun järjestämistehtävän oppisopimusopiskelijalle opintoja omasta tarjonnastaan, voiko opiskeluoikeus missään tapauksessa olla voimassa oppisopimuksen ollessa keskeytyneenä? Voiko opiskelija esimerkiksi osallistua tutkinnon järjestäjän tarjoamaan tutkintokoulutukseen (esim. lähiopetuspäivät), mikäli oppisopimus on keskeytynyt esimerkiksi sairausloman vuoksi? "
2. Millainen velvollisuus oppilaitoksella on järjestää osaamisen hankkimista laajennettuna oppisopimusopiskelijalle tutkintoihin, joihin sillä tutkinnon järjestämislupa on? Esimerkkinä puutarha-alan tutkinto, jossa pienhankintana haluttiin hankkia koulutusta oppilaitokselta, mutta oppilaitos ei suostunut tekemään tarjousta vaan ilmoitti että toimivat itse koulutuksen järjestäjänä. Toinen esimerkki, oppilaitos ei toimittanut tarjousta ilmoittamalla että "ryhmä" ei käynnisty vähäisen hakijamäärän takia.
3. Opiskelijalle tehdään laajennettu oppisopimus, jonka tavoitteena on koko tutkinto. Pakolliset tutkinnonosat hankitaan yhteistyöoppilaitokselta, mutta jokin/joitakin valinnaisia tutkinnon osia tai ytoja suoritetaan oppisopimusopiskelijan hankkivana osapuolena olevalla koulutuksen järjestäjällä. Kumpi koulutuksen järjestäjä tekee koko tutkinnosta todistuksen? (Oletuksena, että yhteistyöoppilaitos, jossa valtaosa tutkinnosta suoritetaan ja jolla on tutkinnon järjestämislupa.)
4. Mitä muita ajankohtaisia kysymyksiä tai ajatuksia tämä aihealue teissä herättää?

Kiitos!